

30. maj

Forslag til forespørgselsdebat om hvordan man kan gøre arbejdet mere lukrativ, således sociale ydelser ikke længere hindrer tilbagevendingen til arbejdet?

(Medlem af Inatsisartut Anthon Frederiksen, Partii Naleraq)

Fra Siumut skal vi hermed fremkomme med følgende bemærkninger.

Siumuts grundlæggende målsætning er, at enhver borger i landet skal kunne opretholde sit eget liv og derfor via eget arbejde, have som ansvar overfor samfundet, at forsørge sig selv og sine nærmeste, såfremt det således skulle være nødvendigt, at bruge en del af sit liv på, at indhente fornyede kræfter hertil, skal der skabes de nødvendige rammer herfor, ikke mindst for at sikre, at livet kan fortsætte med et så fyldigt og godt et indhold som muligt, og derigennem kunne genoprette sin forsørgerpligt overfor samfundet.

Ligesom forslagsstilleren også har stillet sit debatoplæg op, så mener vi, at arbejde skal kunne betale sig, og hvis dette skal opnås som et mål, så skal samfundet kunne levere det nødvendige antal varige arbejdspladser, samtidig med, at samfundet også til stadighed skal skabe de nødvendige rammer for, at der skabes en acceptabel velfærd, der som udgangspunkt ikke skal være mindre end i dag, og da det er nødvendigt, at alle der kan arbejde, skal have mulighed herfor, kommer vi ikke udenom, at det skal kunne betale sig at arbejde, men dette kræver en reform, hvilket vi ikke kommer udenom.

Forslagsstilleren kommer endvidere i sit oplæg ind på, at hvis det skal kunne betale sig, at arbejde, så skal der ud fra hans argumentation ændres i de forhold, der eksisterer omkring social understøttelse og takstmæssig hjælp, idet disse ordninger efter hans mening, er en stopklods for, at komme ud på arbejdsmarkedet igen. Samtidig er den lovgivning vi i dag bruger, udarbejdet her i Inatsisartut og kan derfor også ændres igen her – ud fra de nødvendige vurderinger, hvorfor, at vi takker forslagsstilleren for hans forslag til forespørgselsdebat, idet der ikke skal herske tvivl om, at hvis den gældende social lovgivning er en hindring for, at få folk i arbejde, så skal lovgrundlaget ændres.

Selv om vi alle ved og selv kan konstatere, at der indimellem er stor ledighed i vores land, så har vi det store paradoks tæt inde på livet, at der samtidig er mangel på arbejdskraft indenfor visse virksomheder, faktisk har det visse steder været et tilbagevendende problem, hvorfor vi ikke kommer udenom, at når vi snakker overgangen eller transitionen mellem, at være ledig og skulle i arbejde, så er det særdeles vigtigt, at der skal skabes tålelige og bedre forhold på arbejdsmarkedet, og som sagt, hvis der er stopklodser eller hindringer i lovgivningen, så er det vores pligt, at rydde disse af vejen eller mindske disse så meget som muligt, thi der er vel ingen lovgivning, der er iværksat blot for lovens egens skyld og skal gælde i al evighed, tværtimod, så vil enhver hindring for, at få flere folk i arbejde, blot skulle løses, hvorfor det er vores opgave, at skabe rammerne for, at glæden ved at gå på arbejde, kan genfindes og forholdene kan tilpasses, til de forhold som er gældende i dag.

Som det er bekendt, så udbetales der sociale ydelser ved opstået ledighed ud fra Inatsisartut forordning, ligesom der er sagsgange og procedurer der følges, endvidere er det klart angivet i forordningen, hvordan beregningen af støtte skal foretages. Endvidere findes der på baggrund af Inatsisartut forordning takstmæssig hjælp, ved kortere tids ledighed, ligesom der er forskellige forordninger, hvor dog nogle af bestemmelserne, der tager udgangspunkt i folks eget ansvar for, at give oplysninger til det offentlige, er uforståelige eller uklare for mange.

Med andre ord er der enkelte forordninger, der er uklare eller svære at forstå og sætte sig ind i, herunder Landstingsforordning nr. 5 af 1. juni 2006 om arbejdsmarkedsydelse, hvilket bl.a. ses i § 14 omkring tilbagebetaling; når en person, der modtager arbejdsmarkedsydelse, får udbetalt en erstatning eller lignende, der dækker samme tidsrum og samme formål, som den udbetalte arbejdsmarkedsydelse, hvor man kunne få den opfattelse, at kommunalbestyrelsernes administrative enheder tager deres beslutninger om, hvem der skal tilbagebetale hvad, men hvor det er de faktuelle data omkring den enkelte person, der er afgørende for hvorfor og hvor meget der skal tilbagebetales, idet dette allerede er beskrevet fyldestgørende i forordningen og derfor er gældende ved lov.

Hvis der skal foretages de nødvendige ændringer her, vil det derfor være nødvendigt, at stille forslag herom, men som forslagsstilleren også påpeger, mener vi ligeledes, at tiden er kommet til, at få foretaget de nødvendige tilpasninger, hvilket vi derfor kun kan støtte op om.

Hvis de beskrevne barrierer i de sociale bestemmelser omkring arbejdsmarkedsydelse, således skal fjernes, må og skal forordningen tilpasses - endvidere er det jo således, at arbejdsmarkedsydelsen efter forordningen stopper præcis den dag, hvor du begynder at arbejde, hvor man måske skulle overveje, at skubbe arbejdsmarkedsydelsen frem til første lønudbetalingsdag, hvorved man – selvom behovet for arbejdsmarkedsydelse er opfyldt, måske kan motivere flere i arbejde.

Endvidere er der folk, der trods, at de har fået anvist arbejde, nægter at tage herimod, hvilket kan tyde på, at vores regler herom er for slappe i praksis og, at man herefter blot vælger ledigheden fremfor at tage et arbejde, hvorfor, at det er nødvendigt, at få strammet op heromkring, således, at det bliver sværere, at kunne sige fra ved arbejdsanvisning.

Forordningen giver kommunalbestyrelsen fuldmagt til at handle i disse spørgsmål, hvorfor, at kommunerne er medansvarlige omkring, at det åbenbart er for let, at få udbetalt arbejdsmarkedsydelse, idet det jo allerede via forordningen er klargjort og besluttet, at folk der har fået anvist arbejde, skal have en gyldig grund til ikke at gå på arbejde, hvorfor den opstramning der skal foretages, skal ske ved en justering af rammebetingelserne, hvilket vi hermed opfordrer Naalakkersuisut til, at se nærmere på.

Med disse bemærkninger har vi hermed taget stilling til medlem af Inatsisartut Anthon Frederiksen's forespørgselsdebat og tak i øvrigt for det.

Jens Immanuelson, Siumut